

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 stycznia 2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanego Z. N. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. kwotę 221,25 zł wraz z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 9 października 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 107,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących najistotniejszych ustaleniach faktycznych oraz rozważaniach prawnych:

Pozwany Z. N. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarł z (...) S.A. z siedzibą w W. umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

Pozwany, zgodnie z treścią regulaminów promocji przyjął na siebie zobowiązania do utrzymania aktywnych kart (...) w sieci (...) przez okres wskazanych w umowach oraz zobowiązanie do uiszczania opłat abonamentowych oraz opłat za usługi telekomunikacyjne i inne usługi świadczone przez operatora telefonicznego zgodnie z cennikiem.

Pozwanemu przy podpisywaniu umów zostały udostępnione regulaminy. Pozwany podpisując umowę potwierdził zapoznanie się z postanowieniami umowy, regulaminem oraz cennikiem.

Operator za świadczone w ramach umowy usługi wystawił Z. N. m.in. fakturę VAT nr (...), opiewającą na kwotę 104,55 zł i nr (...), opiewającą na kwotę 104,55 zł.

Pozwany nie uregulował ciężącego na nim zobowiązania wynikającego z wystawionych przez operatora usług telekomunikacyjnych w/w faktur VAT.

Rozliczenie konta zostało wysłane do pozwanego na adres - R. Ś. ul. (...), bowiem na wniosek pozwanego z dnia 10 maja 2010 r. nastąpiła zmiana adresu korespondencyjnego z (...) Z. N., M. N. ul. (...) (...) (...) Ł., na R. Ś. ul. (...) Ł..

W dniu 17 lipca 2013 r. powód - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. zawarła z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę cesji wierzytelności.

Pismem z dnia 4 września 2013 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty należności oraz jednocześnie zawiadomił, iż przedmiotowa wierzytelność została nabyta w drodze umowy przelewu od (...) Sp. z o.o.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości. Sąd ten odniósł się w pierwszej kolejności do zarzutu braku legitymacji czynnej uznając go za bezzasadny. Pozwany podniósł, iż nie otrzymał wezwania do zapłaty, a tym samym nie został zawiadomiony o dokonanej cesji wierzytelności. W ocenie Sądu I instancji z uwagi na brak dowodów na faktyczną datę doręczenia tego zawiadomienia należało uznać, że nastąpiło ono najpóźniej z chwilą doręczenia pozwanemu odpisu pozwu.

Sąd I instancji ustalił, że na podstawie aneksu do umowy z dnia 14 kwietnia 2011 r. pozwany dokonał zmiany taryfy/promocyjnego planu cenowego na inny promocyjny uzyskując prawo do bezterminowego korzystania z promocyjnej usługi „(...)”. Pozostałe opłaty naliczane miały być zgodnie z cennikiem do podstawowej umowy z dnia 29 kwietnia 2009 roku dla taryfy (...). Z tytułu wykonania umowy

o świadczenie usług telekomunikacyjnych operatorowi przysługiwało wynagrodzenie wynikające z faktur nr (...) za okres od dnia 17 września 2011 r.

do 16 października 2011 r., oraz nr (...) za okres od dnia 17 października 2011 r. do 16 listopada 2011 r.

Sąd Rejonowy wskazał, że wprawdzie umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych nie zawierała daty płatności, a powód nie przedstawił dowodu doręczenia pozwanemu faktury VAT, jednak nieotrzymanie faktury nie zwalniało abonenta

z obowiązku uregulowania należności. Sąd I instancji zważył, że z treści regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych wynika, iż faktury doręczane są abonentom listem zwykłym, a pozwany nie udowodnił, że zawiadomił operatora o rzekomym nieotrzymaniu faktur. Tymczasem w treści faktur VAT wpisany jest każdorazowo termin płatności faktury.

Apelację od powyższego orzeczenia złożył pozwany, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i ustalenie błędnego rozkładu ciężaru dowodu pomiędzy stronami procesu mianowicie poprzez przyjęcie, że mamy do czynienia z zobowiązaniem terminowym, o terminie wynikającym z faktury, to ciężar wykazania ich skutecznego doręczenia dłużnikowi spoczywa właśnie na nim, zaś w przypadku uznania, że roszczenie było bezterminowe, to chwila doręczenia pozwu jest miarodajna dla obowiązku świadczenia, co czyni znaczną część żądania (skapitalizowane odsetki i część odsetek po wniesieniu pozwu) bezpodstawnym;

2. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę zgromadzonego w sprawę materiału dowodowego i sprzecznego z zasadami logiki ustalenia i uznania roszczenia za udowodnione, w sytuacji, gdy Sąd przyjął, że powód dochodzi roszczeń z tytułu kar umownych (odszkodowania z art. 56 ustawy prawo telekomunikacyjne), co też wynika z żądania pozwu i dalszych pism procesowych, podczas gdy z dowodów w postaci faktur VAT wynika, że roszczenie dotyczy abonamentu w wysokości 85,00 zł netto, a nie kar;

3. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę zgromadzonego w sprawę materiału dowodowego i sprzecznego z zasadami matematyki ustalenia i uznania roszczenia za udowodnione:

a) na podstawie dowodów:

- faktury VAT nr (...), że odsetki ustawowe od kwoty 73,18 zł, płatnej do 02.11.2011 r., liczone do dnia 09.10.2013 r.;

- faktury VAT nr (...), że odsetki ustawowe od kwoty 104,55 zł, płatnej do 3 grudnia 2011 r., liczone do dnia 9 października 2013 r.

łącznie wynoszą 43,52 zł, podczas gdy suma odsetek od pierwszej faktury (25,21 zł) oraz drugiej faktury (18,42 zł) wynosi 43,64 zł;

b) na podstawie dowodu z faktury VAT nr (...) i przyjęcie, że termin płatności to 03.12.2011 r., podczas gdy termin płatności to 02.12.2011 r.,

przez co rozliczenie należności żądanej przez Powoda jest nieścisłe, a Powód nie udowodnił wysokości dochodzonego roszczenia i nie przedstawił rzetelnego transparentnego wyliczenia;

4. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na wynik sprawy, tj. przepisów art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c. w zw. z art. 253 zd. 2 k.p.c. poprzez przeprowadzenie dowodu na wydruku kopii o nazwie faktura VAT nr (...) oraz o nazwie faktura VAT nr (...), podczas gdy wydruki te nie są opatrzone żadnym podpisem, ani

nawet klauzulą uwierzytelniającą, przez co nie stanowią dokumentu prywatnego, ani żadnego oświadczenia woli, zatem powód, chcąc skorzystać z dobrodziejstwa faktury VAT, jako dokumentu stanowiącego wezwanie dłużnika do spełnienia świadczenia, powinien udowodnić jego prawdziwość;

5. obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 249 k.p.c.

w zw. z art. 79 pkt 7 ustawy prawo o notariacie poprzez dokonanie błędnej, sprzecznej z logiką oceny materiału dowodowego w postaci:

a) wyciągu z dnia 03.07.2014 r. z załącznika do umowy cesji wierzytelności z dnia 17.07.2013 r. i przyjęcie za udowodnione, że powód sprecyzował scedowaną wierzytelność i tym samym wykazał legitymację czynną, podczas gdy:

- wyciąg nie spełnia kryteriów z art. 249 k.p.c., nie wiadomo kto go sporządził,

nie jest opatrzony żadnym podpisem, przez co nie ma waloru dokumentu prywatnego;

- legitymację do sporządzania wyciągów z dokumentów posiada notariusz

i ma uprawnienie do poświadczania wyciągów, które przez to mają walor dokumentu urzędowego;

- daty płatności faktur oznaczonych w ww. wyciągu różnią się od daty płatności widniejącej na samej fakturze (02.12.2011 i 03.12.2011 – FV nr (...));

b) umowy cesji wierzytelności z dnia 17.07.2013 r., zaopatrzonej w klauzulę legalizacyjną, podczas gdy jest to dokument wybrakowany, nierzetelny albowiem:

- zawiera wymazane treści (np. § 1.2.);

- zawiera ucięte podpisy stron tej umowy, a zgodnie z art. 245 k.p.c. dokumentem prywatnym jest dokument opatrzony podpisem, a nie połową podpisu,

przez co nie wiadomo, czy to rzeczywiście wierzytelności z faktur VAT (...) objęte zostały umową cesji.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, przeprowadzenie rozprawy także pod nieobecność pozwanego.

W odpowiedzi na apelację pozwanego powód wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz ze zwrotem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa za postępowanie apelacyjne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Przedmiotowa sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym uregulowanym w art. 505¹ k.p.c. - art. 505¹⁴ k.p.c.

W postępowaniu uproszczonym apelację można oprzeć na dwóch wskazanych w przepisie art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. podstawach: naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. W świetle stanowiska Sądu Najwyższego apelacja w postępowaniu uproszczonym ma charakter apelacji ograniczonej (por. stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z dnia 31 stycznia 2008 roku, III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55, mającej moc zasady prawnej). Oznacza to, że jej celem jest kontrola wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji (z punktu widzenia

jego zgodności z materiałem procesowym pozostającym w dyspozycji sądu orzekającego) w granicach wyznaczonych przez treść zarzutów apelacji.

W postępowaniu uproszczonym jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 505¹³ § 2 k.p.c.).

Apelacja pozwanego jest bezzasadna. W ocenie Sądu Okręgowego, zarzuty podniesione przez skarżącego dotyczące naruszenia przepisów prawa procesowego w postaci art. 233

§ 1 k.p.c. i tam wskazanych (zarzut 2-5), nie zasługują na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie Sądu I instancji pozostaje w zgodzie z poczynionymi ustaleniami w zakresie stanu faktycznego sprawy i koresponduje ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

W tym zakresie Sąd Okręgowy w pełni podziela argumentację faktyczną Sądu Rejonowego, a poczynione ustalenia faktyczne przyjmuje za własne.

Nie może odnieść skutku zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (zarzut nr 2), w którym pozwany zarzuca sprzeczność podstawy faktycznej i prawnej dochodzonych pozwem roszczeń. Wskazać należy, że wbrew zarzutowi skarżącego Sąd I instancji nie przyjął,

że swoje roszczenie powód wywodzi z tytułu kar umownych, tylko z tytułu nieuiszczonego przez powoda wynagrodzenia za usługi telekomunikacyjne. Na zakres podstawy faktycznej

i prawnej roszczenia wskazuje treść pozwu i zgłoszonych jako dowodów dokumentów umowy o usługi telekomunikacyjne oraz załączonych faktur obejmujących należności z tytułu niespełnionych we wskazanych terminach świadczeń, do których Sąd Rejonowy odniósł się

w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Kolejne zarzuty apelacyjne podniesione przez skarżącego sprowadzają się

do kwestionowania mocy dowodowej przedstawionych przez powoda dokumentów w postaci samej umowy cesji i jej załącznika stanowiącego o legitymacji czynnej powoda

do dochodzenia objętych tym załącznikiem wierzytelności (zarzut 5), jak też faktur VAT obejmujących dochodzoną w tym procesie kwotę roszczeń z tytułu nieopłaconych przez powoda usług telekomunikacyjnych (zarzut 4).

Odnosząc się odpowiednio do powyższych zarzutów wskazać należy, że po pierwsze: fakt nabycia przez powoda dochodzonej wierzytelności od dotychczasowego wierzyciela pozwanego, zasadnie Sąd Rejonowy wywiódł z umowy przelewu wierzytelności z dnia

17 lipca 2013 r. podpisanej przez obie jej strony oraz z załącznika do tej umowy stanowiącego wydruk z danych zawartych na zabezpieczonej kluczem dostępu płycie CD,

jak wynika z § 1 ust. 1 i § 3 ust. 2 tej umowy. W związku z przyjętą przez strony umowy cesji formą załącznika strony te nie zakładały, że załącznik z wymienionymi wierzytelnościami podlegającymi cesji oraz danymi dłużników będzie wymagał zatwierdzenia podpisem

tych stron. Zatem zastrzeżenia pozwanego, co do formy załącznika wymieniającego nieopłacone przez niego należności, wykraczają poza treść umowy przelewu tych wierzytelności. Także załączona do sprawy kopia umowy cesji, podpisana na końcu przez jej strony, została potwierdzona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym (art. 129 § 2 k.p.c.), co przydaje temu aktowi cech dokumentu urzędowego (art. 129 § 3 k.p.c.).

Dodać należy, że wiarygodność poświadczeń o zgodności z oryginałem dokonywanych przez przedstawicieli innych niż notariat zawodów prawniczych, w tym profesjonalnych pełnomocników stron, objęta jest domniemaniem prawdziwości dokumentu.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że zastrzeżenia, co do wiarygodności powyższych dokumentów pozwany podniósł w spóźnionym piśmie procesowym z dnia

24 marca 2015 r. (k. 72-75) stanowiącym odpowiedź na pozew (poprzedzonym zwrotem wcześniej złożonej odpowiedzi na pozew w trybie art. 207 § 2 i 3 k.p.c. – k. 62), pozbawiając się tym samym możliwości podnoszenia tych zastrzeżeń na późniejszych etapach postępowania.

Po drugie: nie budziło wątpliwości Sądu Rejonowego, że sama faktura VAT nie jest dowodem wystarczającym do udowodnienia zasadności powództwa o zapłatę należności z niej wynikającej. Faktura VAT jest bowiem dokumentem wystawianym dla celów podatkowych i dlatego może rodzić jedynie skutki przewidziane w prawie podatkowym. Wystawienie faktury nie jest zdarzeniem kreującym powstanie uprawnień lub obowiązków

w sferze cywilnoprawnej wystawcy lub odbiorcy faktury. Jako dokument rozliczeniowy, faktura VAT – z definicji – ma charakter wtórny w stosunku do istniejącego pierwotnie pomiędzy stronami zobowiązania. A zatem faktura nie stanowi dowodu zawarcia umowy kreującej zobowiązanie, wysokości zobowiązania i wykonania świadczenia (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 stycznia 2013 r., sygn. akt V ACa 648/12, LEX nr 1267287). Dowodem zawarcia umowy w niniejszej sprawie i właściwie ocenionym przez Sąd I instancji była przedstawiona przez powoda umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych (k. 34-36, 42-45, 121-125) wraz ze sporządzonym do niej aneksem (k. 46-49), i regulaminami (k. 50, 86-90). To właśnie z umowy z dnia 29 kwietnia 2009 roku sprzedaży telefonu i zmiany taryfy na (...) i (...) wynika kwota łączna abonamentu miesięcznie obciążająca pozwanego, tj. 85,00 zł netto (umowa k. 121 i 122).

Wbrew stanowisku apelującego, dla swej ważności faktura VAT nie potrzebuje obecnie nawet podpisu podmiotu ją wystawiającego, nie wspominając o drugiej stronie umowy (art. 106e i 106 g ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług). Wobec tego, że powód dysponował dowodami na okoliczność istnienia zobowiązania, to właśnie te dokumenty stanowiły podstawę ustaleń, co do treści zobowiązania stron.

Bezasadny jest też zarzut obrazy art. 233 § 1 k.p.c. (zarzut 3) w kontekście nie udowodnienia przez powoda na podstawie przedłożonych faktur VAT dochodzonego roszczenia. Pozwany podnosił nieścisłość w matematycznych rozliczeniach nieopłaconej przez niego należności, tymczasem nie budzi wątpliwości, że wskazywanie w zarzucie apelacyjnym jako faktycznie zasadnej wyższej kwoty odsetek od nieuiszczonych należności objętych fakturami VAT w stosunku do żądanych przez powoda, pozostaje bez wpływu na prawidłowość wydanego przez Sąd Rejonowy orzeczenia, skoro roszczenie powoda, zgodnie z art. 321 k.p.c., nie mogło zostać uwzględnione w wyższym rozmiarze niż żądane.

Chybiony jest też zarzut naruszenia art. 6 k.c. (zarzut nr 1), w którym apelujący zarzucił Sądowi Rejonowemu błędny rozkład ciężaru dowodu pomiędzy stronami procesu poprzez obciążenie obowiązkiem dowodzenia pozwanego, że nie otrzymał spornych faktur zawierających termin zapłaty.

Działanie reguły ogólnej z art. 6 k.c. wymaga wskazania, że na gruncie prawa cywilnego materialnego fakty (okoliczności), z którymi prawo łączy powstanie, zmianę lub ustanie stosunków cywilnoprawnych, są zdarzeniami cywilnoprawnymi. Reguła art. 6 k.c. ma więc złożone znaczenie materialnoprawne i procesowe (art. 232 k.p.c.) i powszechnie

w doktrynie przyjmuje się, że powód powinien udowodnić fakty prawotworzące a pozwany fakty niweczące to prawo lub uniemożliwiające jego powstanie. Konsekwencją niewykazania przez stronę prawdziwości jej twierdzeń o istotnych faktach jest to, że fakty te nie będą stanowiły podstawy rozstrzygnięcia sądowego, przez co strona nie osiągnie korzystnego dla siebie orzeczenia.

Tymczasem pozwany formułując powyższy zarzut nie uwzględnił, że termin płatności faktur wynikał nie tyle z samych faktur VAT, ile ze stanowiącego załącznik do umowy

o świadczenie usług telekomunikacyjnych § 12 ust. Regulaminu (k. 88), w którym ustalono, że abonent zobowiązany jest do zapłaty rachunku telefonicznego w terminie 14 dni od daty wystawienia rachunku. Tak więc termin do

zapłaty był niezależny od faktu doręczenia faktury pozwanemu. W konsekwencji okoliczność doręczenia, czy też nie, pozwanemu faktur, pozostaje poza istotą sporu.

Na marginesie pozostaje jedynie dodać, że w związku z miesięczną okresowością świadczeń, do których pozwany zobowiązał się podpisując umowę na usługi telekomunikacyjne, w sytuacji niedoręczenia mu spornych faktur w zwykłym terminie,

ten sam Regulamin przewidywał w § 10 ust. 5 (k. 88) procedurę zawiadamiania o tym fakcie działu obsługi klienta i możliwość uzyskania informacji o wysokości rachunku telefonicznego lub wysokości nieuregulowanych należności.

Prawidłowo zatem Sąd Rejonowy uznał zasadność dochodzonego przez powoda roszczenia z tytułu nabytej przez niego wierzytelności (art. 509 k.c.) obejmującej należności abonamentowe wynikające z umowy z dnia 29 kwietnia 2009 r. stwierdzone dwiema fakturami VAT płatnymi do dnia 2 listopada 2011 r. i do dnia 2 grudnia 2011 r. za dwa okresy rozliczeniowe świadczonych na rzecz pozwanego lecz nieopłaconych przez niego usług telekomunikacyjnych.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł także żadnych uchybień kwestionowanego wyroku, które winny być uwzględnione w toku kontroli instancyjnej z urzędu. W tym stanie rzeczy,

wobec bezzasadności wskazanych zarzutów sformułowanych przez apelującego Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę

120,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Wynagrodzenie pełnomocnika powoda zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 1 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 i § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r. poz. 1804).